

ogsaa om mange andre Ting. Mange af os vilde vistnok ogsaa anse det for at være en Urimelighed at udføre Brutto-systemet til dets yderste Konsekvenser, hvad der vel heller ikke kunde ske i Finansloven, og i det Hele taget vil man her ligesaa lidt som paa andre Punkter kunne naa de ideale Grændser. Derimod forekommer det mig, at der er en bestemt Forskjel imellem, hvad man kan sige, at Staten omsætter ifølge et Erhverv eller en Bedrift, og f. Ex. Skattevesenet, og denne Forskjelighed burde vistnok føre til, at medens man opførte den første Slags Ting efter Netto-systemet, burde det Sidste opføres efter Brutto-systemet, for at Befolkningen kunne se, hvor Meget den i Virkeligheden yder til Statens Fornødenheder i det Hele, idet Udgifterne i Anledning af Skattevesenet opstilledes særligt. Jeg har nu her fremstillet, hvad Udvalget har tænkt sig ved sine Udtalelser i Betænkningen om Brutto- og Netto-systemet, og jeg tror at kunne sige, at alle Finanssubvalgets Medlemmer vilde føle sig tilfredsstillende ved, at disse Hentydninger bleve fulgte, saaledes at altsaa Spørgsmaalet om Brutto og Netto dermed kom ud af Verden og ikke mere gav Anledning til nogen Strid. Dette gjælder Finanssubvalget i dets Helhed, men der er nogle Medlemmer af Udvalget, blandt hvilke jeg imidlertid ikke er, som ønske at gaa noget videre, dog ikke hvad Finanslovsforslaget angaar, men med Hensyn til Statsregnskabet, idet de paa dette ville have opført et Formue- eller Kapitalbudget. Det Budget, som jeg tidligere har omtalt, og som jeg kaldte et særligt Budget, kunde maasse kaldes et Formueomsætningsbudget, medens et Budget som det, de ærede Medlemmer ønske optaget paa Statsregnskabet, er et virkeligt Formuebudget. Dette maatte føre til en Taxation af alle Statens Eiendomme, ligesom der hvergang maatte optages de Fluktuationer, som foregaa med Hensyn til disse Eiendomme. Vi, der nu ikke have kunnet tiltræde denne Hensigt til den høitærede Finansminister, ere gaaede ud fra, at denne Tankes Gjenemførelse vilde medføre et saa overordentlig stort Arbejde, at det ikke kunde iværksættes uden stor Beføstning og Besvær, thi naar man ikke alene skal stride til at vurdere alle Statens

Eiendomme, Domæner, Skove, Bygninger, Krigsmateriel, Vandserfiske osv., men tillige paa hvert Aars Statsregnskab skal opføre, hvor Meget alle disse Ting ere aftagne og tiltagne i Værdi, kommer man ind paa en Dypgave, som det maasse kunde medføre meget stor Beføstning for Statskassen at fyldestgøre. Jeg skal endnu, inden jeg forlader dette Punkt, udtale, at man ved at følge Udvalgets Hensigt kunde komme til at opføre Ting paa Finansloven af den Bessaffenhed, at det kunde synes, som om vor Hensigt til den høitærede Minister var urimelig, og det er en Selvfølge, at man, hvis Grændsen skulde holdes meget skarpt mellem det, som vi kalde det almindelige Budget, og det særlige Budget, kunde komme ind paa Smaaligheder. Jeg vil i den Henseende kun nævne et Par enkelte Exempler. Naar der saaledes f. Ex. bliver oprettet en ny Poststation eller anskaffet en ny Diligence til at kjøre imellem 2 forskellige Steder, vil dette da være Noget, der skal opføres som særligt eller som almindeligt? Naar man befofter nye Anlæg til Opvaskelse af Skove, er dette da Noget, som hører til det Særlige eller til det Almindelige? Jeg ser meget godt, at man ved at føre saadanne Smaating frem vil komme til Urimeligheder, men naar man med en god Villie gaar ind paa Tanken og navnlig adskiller de store og væsentlige Summer her-efter, vil man vistnok ogsaa kunne komme til et Budget, som giver en klarere Oversigt end det, der nu foreligger.

Til § 2 har Udvalgets Flertal stillet et Ændringsforslag, som gaar ud paa, at Summen under II. B. 3. 7,500 Rd. skal nedsættes med 1,000 Rd., men der er her kun Tale om en enkelt Post deraf, som i Anmærkningerne betegnes ved „b. Tilfældige og extraordinære Udgifter“. Til tilfældige og extraordinære Udgifter er der fra Finansministeriets Side begjært en Sum af 2,500 Rd., men der er fra Statsrevisionens Side ført Anke over, at nogle af disse Penge ere blevne benyttede paa en Maade, som man ikke anser for at være forenelig med den Tanke, der ligger til Grund for denne Bevilling, og navnlig er der benyttet nogle Hundrede Rigs-